

NVE

Analyseskjema for område 21

ANSVARLIG: Norges vassdrags og energidirektorat

PUBLISERT: 01.04.2019

I dette skjemaet presenteres de tematiske analysene av analyseområde 21 som er gjort som en del av arbeidet med å lage NVEs forslag til nasjonal ramme for landbasert vindkraft i Norge.

Det framgår av skjemaet hvem som har utført de ulike analysene. For mer informasjon henviser vi til NVEs rapport 12/2019 "NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft".

For kart i høyere oppløsning henviser vi til kartverktøyet tilknyttet nasjonal ramme på NVEs nettsider.

Innledende beskrivelse av området

AREAL: 3627 km²

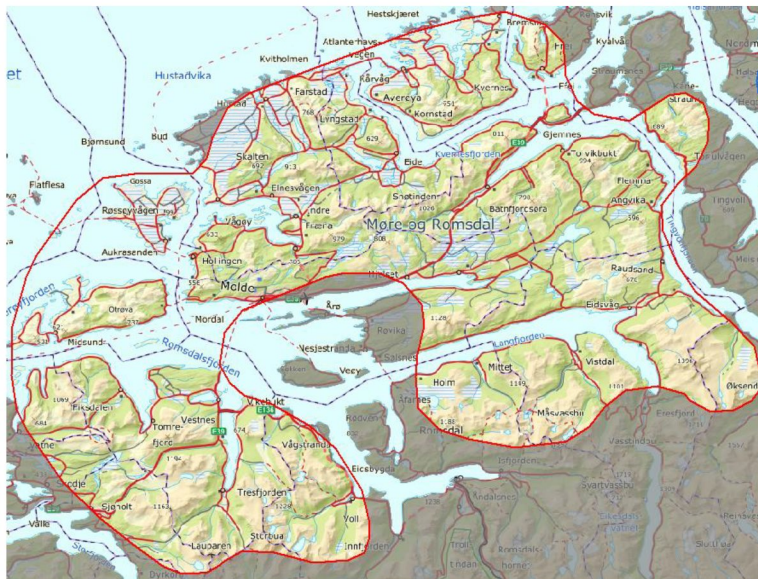
KOMMUNER:

Ørskog, Skodje, Haram, Vestnes, Midsund, Aukra, Fræna, Eide, Averøy, Gjemnes, Nesset, Rauma, Sunndal, Tingvoll, Frei, Sandøy, Stordal.

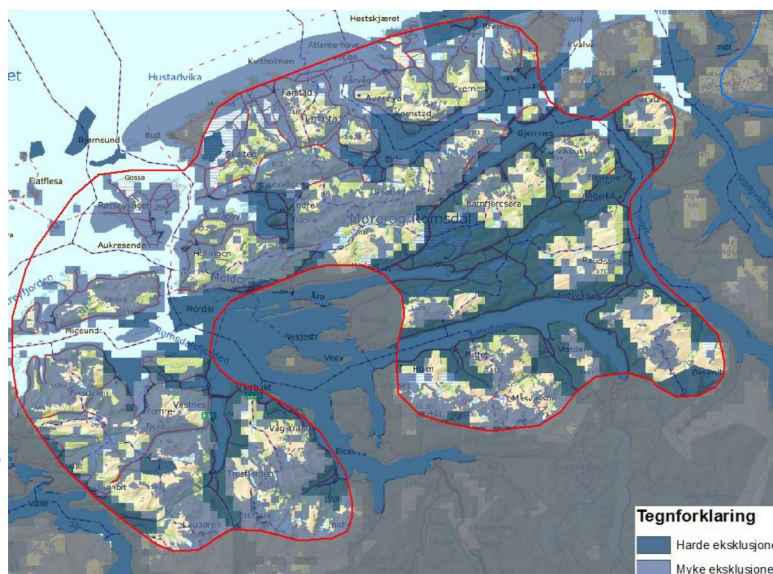
Kystsonen har flere større øyer med varierende topografi. Fra den ytre kystsonen stiger landskapet fra slake ller langs fjordene til skogkledde åser,

særlig nord for Romsdalsfjorden mot Sunndalsfjorden. Sør for Romsdalsfjorden er terrenget brattere med store høydeforskjeller med bratte daler og kvasse tinder. Aktuelle landskapsregioner er primært Kystbygdene på Møre og i Trøndelag, Fjordbygdene på Møre og i Trøndelag og Midtre bygder på Vestlandet. Klimaet varierer mellom sterkt oseanisk på øyene og i ytre del, og klart oseanisk lenger inn. Vegetasjonssonene skifter mye i takt med de store høydeforskjellene. Dermed kan sørboreal sone flere steder gå direkte over i alpine forhold. Sørboreal og mellomboreal er klart dominerende. Den nevnte fragmenteringen gjelder også bosettingen og naturinngrepene som preges av omfattende aktivitet langs sjøen og i lavereliggende områder, med tilhørende beite og annen bruk i fjellet.

EKSKLUSJONER: En del areal innenfor analyseområdet er ekskludert av ulike årsaker, og derfor ikke analysert.

Figur 1: Kart over analyseområde 21. Bakgrunnskart: © Kartverket.

Figur 2: Kart over analyseområde 21 med ekskluderte arealer. Bakgrunnskart: © Kartverket.

Teknisk-økonomisk analyse

ANALYSER GJORT AV NVE

Nettkapasitet

Ny vindkraft i område 21 vil i stor grad flyte sørover, og derfor ha mange av de samme virkningene på transmisjonsnettet som vindkraft i område 19 og 20. Området er derfor plassert på samme nivå som område 19 og 20, i lysegrønn nettkategori. Ny vindkraft i område 21 vil avlaste kraftflyten fra Trøndelag mot Møre. Dette gjør at område 21 er vurdert som bedre egnet nettmessig enn område 22.

Rundt Molde er det et kraftunderskudd, og dette gjør at denne delen av området er vurdert som bedre egnet nettmessig enn den delen av området som ligger rundt Viklandet/Aura transformatorstasjoner.

Kategori: Veldig bra

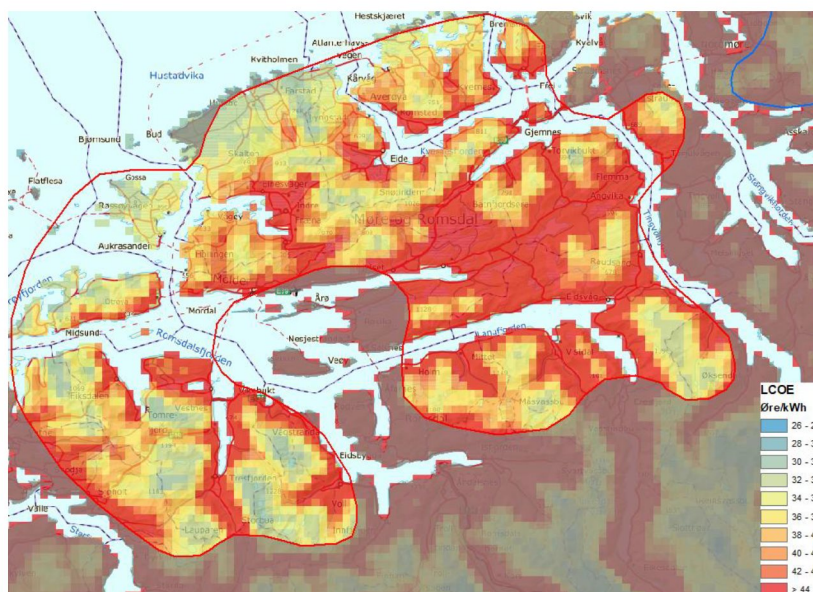
Potensial for vindkraftproduksjon

Totalscore: I

Middels til høy LCOE sammenlignet med andre områder.

Topografien i området er stedvis kupert, noe som kan føre til utfordringer med turbulens. Stedvis fare for ekstremvind, som kan påvirke krav til vindturbin klasse i en negativ retning med tanke på produksjon. Ising er ikke ansett som en utfordring i størstedelen av dette området.

Kategori: Dårlig

Figur 3: LCOE-kart over analyseområde 21.

Tematisk analyse av miljø- og samfunnsinteresser

NVE

ANALYSER GJORT AV NVE

Nabovirkninger

BYGNINGSTETTHET: 4,3 per km²

Spredt bebyggelse i store deler av området, særlig i kyst- og fjordstrøkene. Nesten ingen områder uten bebyggelse som ikke er ekskludert av andre årsaker.

Reiseliv

Ålesund og Sunnmørere regionen er profilert av Visit Norway under «main cities and places», med spektakulære fjellområder for aktive ferier. Helt nord i analyseområdet ligger den nasjonale turistvegen «Atlanterhavsvegen» som går ytterst i havgapet mellom Bud og Kårvåg. Atlanterhavsvegen er profilert av VisitNorway som en av Norges ti toppattraksjoner. Reiselivsnæringen framstår som viktig for både Molde- og Kristiansundregionen, basert på tallene for årsverk og overnattinger. Det er spredte konsentrasjoner av tur- og skiløypenettverk i analyseområdet.

Elektroniske kommunikasjonssignaler

Hovedsender nordøst i området.

Sivil luftfart

Flyplass i Molde (og i Kristiansund, nordøst for analyseområdet).

ANALYSER GJORT AV MILJØDIREKTORATET

Fugl

Ytre skjærgård inkludert strandflaten er viktig for fugletrekket langs kysten for en rekke arter. I midtre del av område går en viktig trekkroute for våtmarksfugl som lommer og trane som strekker seg oppover til Trøndelag. Flere av øyene på kysten er blant de viktigste områdene for hubro. Indre strøk er sentrale leveområder for rovfugl.

Flaggermus

Det er ikke tilstrekkelig datagrunnlag for å vurdere konfliktnivå innenfor området. Trollflaggermus er påvist på flere av øyene (Nordøyene) sørvest for området og indikerer at det også ligger funksjonsområder innenfor analysearealet. Trolig brukes området av individer på trekk. Dette gjelder særlig rundt småvann, som bl.a. Langvatnet, Nåsavatnet og Hostadvatnet. Det er potensial for trekk også langs fjordene ut til kysten av Sunnmøre.

Villrein

Det nasjonale villreinområdet Snøhetta (ekskludert) ligger innenfor deler av området. Analyseområdet berører arealer nord og øst for Isfjorden som tidligere var leveområde for villrein, men som i gjeldende regional plan har status som bygdenære områder. Det aktuelle området er ikke i bruk som funksjonsområde for villrein i dag, men har potensiale for framtidig bruk.

Annet dyreliv

Østlige deler av analysearealet inngår i forvaltningsområder for gaupe og jerv, men det vurderes å ha mindre verdi for oppnåelse av regionale bestandsmål. Innenfor analysearealet er det årlige registreringer av familiegrupper av gaupe og en registrert ynglelokalitet for jerv (utenfor forvaltningsområdet).

Naturtyper

Viktige naturtypelokaliteter med kystlynghei, kystmyr, rik kulturlandssjø, viktige slåttemark, gammel barskog, intakte høgmyrer og rikmyr finnes spredt i hele området.

Landskap

Den ytre delen av analyseområdet er en skjærgårdskyst med tusener av små og store øyer, holmer og skjær. De aller fleste øyene er lave, men her fins også storøyer med partier bestående av høye, kollete åser eller storkupert hei, i de indre delene er landformene ofte høyere og med fjellformer med steile fjellvegger og korte u-daler i veksling.

Etter NIN landskap er landskapsvariasjonen stor i forhold til utredningsområdets areal med 72 landskapstyper og 39 naturlandskapstyper. Analyseområdet har to fåtallige naturlandskap, dvs. færre enn 30 områder av landskapstypen i Norge.

Friluftsliv

Svært viktige markaområder av regional og nasjonal betydning rundt de største byene. Moldemarka (fra Molde i vest via Skaret og Dua i øst) og Kristiansund bymark på Frei. Ørskogfjellet er et viktig helårs viktig utfartsområde for Ålesund og omland av regional betydning. Sørsiden av Langfjorden er et viktig friluftsområde med regional/nasjonal betydning. Tross det åpenbare konfliktpotensialet anses områdene likevel ikke aktuelle for eksklusjon.

Sammenhengende naturområder

Ubebygde naturområder i høyden i hele analyseområdet. Sammenhenger er ofte brutt opp på grunn av dalfører/bratt terreng samt veier og bebyggelse. De største sammenhengende naturområdene finner man i de indre strøkene av analyseområdet, og noen disse har videre forbindelse mot sørøst utenfor analyseområdet.

Flere av de sammenhengende naturområdene sør i analyseområdet er friluftsområder av regional betydning. Fjellområdene nord for Isfjorden er vurdert å ha verdi for friluftsliv i nasjonal sammenheng, som del av nasjonalt turløypenett.

I regional plan for inngrepsfrie naturområder i Møre og Romsdal (2000) er det plukket ut 18 prioriterte områder. Fjellområdene nord for Isfjorden er nr. 4 i denne planen.

MILJØDIREKTORATETS FORSLAG TIL NYE EKSKLUSJONER BASERT PÅ DEN TEMATISKE ANALYSEN AV MILJØVERDIER

Forslag 21-A

Miljødirektoratets begrunnelse for eksklusjonsforslaget:

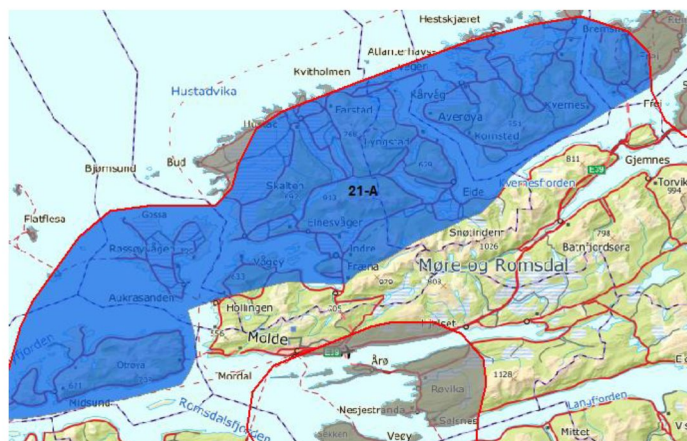
FUGL: Ytre skjærgård viktig for fugletrekk. Utover de lokale verdiene, del av den overordnet trekk-korridoren langs kysten, som også har viktige funksjonsområder innover land. I midtre del av område går en viktig trekkroute for våtmarksfugl som lommer og trane, som strekker seg oppover til Trøndelag. Øyene på kysten er et av Møre og Romsdal fylkes viktigste områder for hubro med flere territoriehevde par.

FLAGGERMUS:

Trollflaggermus er påvist på flere av øyene (Nordøyene) sørvest for området og indikerer at det også ligger funksjonsområder innenfor analysearealet. Trolig område som brukes på trekk. Gjelder særlig rundt småvann, som bl.a. Langvatnet, Nåsavatnet og Hostadvatnet. Potensial for trekk også langs fjordene ut til kysten av Sunnmøre.

Bergset/Hustad: Mulig konfliktfylt område for flaggermus basert på høydekart og funn ved nærliggende vann.

FRILUFTSLIV: Nasjonal turistveg, nasjonalt viktig kulturlandskapsområde, regionalt viktig friluftsområde, flere naturreservat og viktige naturtyper. Kystlynghei på Småge er nasjonalt referanseområde. Trollkirka er nasjonalt viktig attraksjon/utfartsområde. Bremangerlandet, Måløy og Frøya. Forventet samlingspunkt for trekkende flaggermus som kommer over Strynefjellet fra Ottadalen, i tillegg til flaggermus som kommer sørfra oppover langs kysten.

Figur 4: Eksklusjonsforslag 21-A Bakgrunnskart: © Kartverket.

NVEs vurdering av eksklusjonsforslaget

Forslaget er begrunnet med flere viktige miljøverdier som kan bli vesentlig påvirket av vindkraftutbygging. Deler av arealet er også forslått ekskludert av Riksantikvaren på grunn av viktige kulturminneverdier. Området har også viktige reiselivsinteresser.

RESULTAT: NVE tar forslaget til følge.

ANALYSER GJORT AV RIKSANTIKVAREN

Kulturhistoriske landskap (KULA-områder)

Hustadvika er kystlandskapet på ytterkysten mellom Bjørnsund og Storsandøya/Kårvåg. Her det svært mange kulturminner med stor tidsdybde, spesielt mange og store og dominerende gravrøyer fra både bronsealder og jernalder. Fiskeværet Bud blir nevnt første gang i skriftlige kilder i middelalderen, men kan ha røtter tilbake i vikingtid. Gården Hustad var kongsgård på 1100-tallet, men har hatt bosetning tilbake i bronsealderen. I tillegg ligger bygdeborgen Aslaksteinen her, med tidfesting til både eldre og yngre jernalder. Landskapet inkluderer også Ergan kystfort fra andre verdenskrig, Kvitholmen fyr og losstasjon Teistklubben.

Kulturminner og kulturmiljøer

Innenfor analyseområde 21 er det særlig ytterkysten og området rundt Hustadvika som peker seg ut som spesielt verdifullt kulturmiljø. Her det svært mange kulturminner med stor tidsdybde, spesielt mange og store og dominerende gravrøyer fra både bronsealder og jernalder. Fiskeværet Bud blir nevnt første gang i skriftlige kilder i middelalderen, men kan ha røtter tilbake i vikingtid. Gården Hustad var kongsgård på 1100-tallet, men har hatt bosetning tilbake i bronsealderen. I tillegg ligger bygdeborgen Aslaksteinen her, med tidfesting til både eldre og yngre jernalder. Ergan kystfort fra andre verdenskrig, Kvitholmen fyr og losstasjonen Teistklubben ligger også innenfor dette området.

På Tautra er det gjort en rekke steinalder- og bronsealderfunn. Trolig lå den tidligste jordbruksbosetningen på sørsiden av øya. Det er også gjort kultfunn på øya, noe som kan tyde på at den var en sentral plass i førkristen tid.

RIKSANTIKVARENS FORSLAG TIL NYE EKSKLUSJONER BASERT PÅ DEN TEMATISKE ANALYSEN AV KULTURHISTORISKE VERDIER

Forslag 21-01ra

Riksantikvarens begrunnelse for eksklusjonsforslaget:

Området ligger delvis inni, delvis utenfor analyseområdet. Det omfattes av myk eksklusjon. I tillegg til at dette landskapet må være ekskludert er det store kulturhistoriske verdier knyttet til kystområder i Harøyfjorden. Dette området må også ekskluderes for å ivareta sammenhengen mellom de ulike kulturmiljøene her.

Figur 5: Eksklusjonsforslag 21-01ra.
Bakgrunnskart: © Kartverket.

NVEs vurdering av eksklusjonsforslaget

Forslaget sammenfaller med allerede ekskluderte arealer og et eksklusjonsforslag fra Miljødirektoratet, som er begrunnet med flere viktige miljøverdier som kan bli vesentlig påvirket av vindkraftutbygging.

RESULTAT: NVE tar forslaget til følge.

Forslag 21-02ra

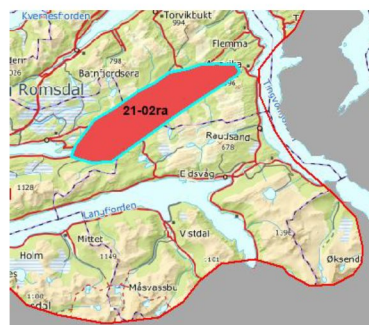
Riksantikvarens begrunnelse for eksklusjonsforslaget:

Området omfattes nesten i sin helhet av hard eksklusjon, men det er noen arealer nord og sør i landskapet som også må ekskluderes.

NVEs vurdering av eksklusjonsforslaget

Mesteparten av arealet er allerede ekskludert.

RESULTAT: NVE tar forslaget til følge.

Figur 6: Eksklusjonsforslag 21-02ra. Bakgrunnskart: © Kartverket.

Forslag Tautra

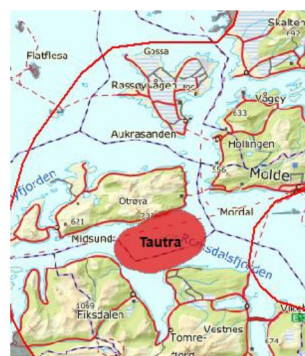
Riksantikvarens begrunnelse for eksklusjonsforslaget:

Kulturmiljøet på Tautra omfattes av myk eksklusjon. Noen av åsene omkring er uten eksklusjon, og eventuell vindkraftutbygging der kan potensielt være skjemmende kulturmiljøet.

NVEs vurdering av eksklusjonsforslaget

Arealet er allerede ekskludert, og sammenfaller med et eksklusjonsforslag fra Miljødirektoratet, som er begrunnet flere viktige miljøverdier som kan bli vesentlig påvirket av vindkraftutbygging.

RESULTAT: NVE tar forslaget til følge.

Figur 7: Eksklusjonsforslag Tautra. Bakgrunnskart: © Kartverket.

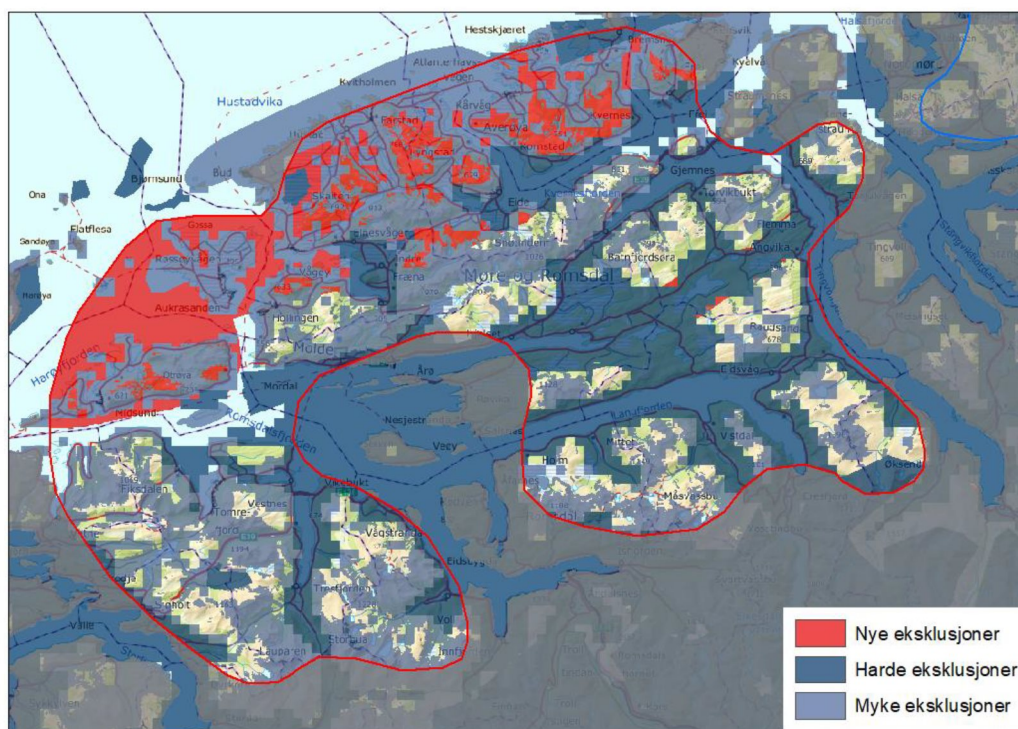
for

med

Lokale og regionale innspill

Det har kommet innspill fra Kristiansund og Nordmøre turistforening og Møre og Romsdal fylkeskommune. Innspillene gir informasjon om blant annet friluftsliv. Fjellområdet mellom Isfjorden–Mittet er eksempel på et område med regional verdi for friluftsliv som er trukket frem i innspillene.

Oppdatert eksklusjonskart

Figur 8: Kart over analyseområde 21 etter nye eksklusjoner fra Miljødirektoratet og Riksantikvaren som er tatt til følge. Bakgrunnskart: ©Kartverket.